

COMMENTAAR
BART
HAECK

Terug naar start

Het Oosterweelakkoord is een overwinning voor de N-VA en de pacificatie in een jarenlange strijd. Maar het is geen eindpunt: alle lastige discussies herbeginnen net.

En historisch toekomstverbond voor mobiliteit en leefbaarheid in Antwerpen. Zo luidt de officiële titel van het akkoord dat de burgerbewegingen stRaten-generaal, Ademloos en Ringland, de Vlaamse regering en de stad Antwerpen gisteren voorstelden. Zelf spreken ze van een 'historische stap'.

Is het dat? Na een geschiedenis van twintig jaar inertie zijn die woorden op hun plaats. Maar die woorden, gecombineerd met de beelden van glunderende gezichten, kunnen suggereren dat we een definitieve streep mogen trekken onder een twintigjarige geschiedenis van Vlaamse inertie. Dat zou ten onrechte zijn, want zover zijn we niet.

Het akkoord laat zich het best omschrijven als een pacificatie of een staakt-het-vuren. De vijandelijkheden rond de Antwerpse mobiliteitswerken worden opgeschort, zowel in de media als voor de Raad van State. In ruil krijgen de Antwerpse actiegroepen gedaan dat de Vlaamse belastingbetaler een miljard euro extra op tafel legt om al een deelje van de ring rond Antwerpen te overkappen.

In die zin is het akkoord van gisteren vooral een nieuw begin. Want geld om de rest van de ring te overkappen is er nog niet. Er blijven grote vragen over het financiële plaatje. Er rijzen ongetwijfeld nog lokale problemen in en rond Wommelgem, waar de Vlaamse regering een nieuwe weg wil aanleggen. Iedereen die niets met Ringland, Ademloos of stRaten-generaal te maken heeft, staat het nog altijd vrij om toch naar de Raad van State te stappen. Verkeersteknisch zijn er grote

vragen over hoe je het doorgaand verkeer kan overtuigen de buitenring te nemen. Er is gisteren met geen woord gerept over de heikele vraag of tolgeld zal worden gevraagd. En de Europese Commissie vindt nog altijd dat de cash die naar de Antwerpse werken vloeit de begroting niet mag doen ontsporen. De Vlaamse regering is niet van plan die redenering te volgen. Om maar te zeggen: we zijn er nog niet.

Het is een immense stap vooruit, maar niet het einde van de reis.

N naast een pacificatie en een verse start is het akkoord een politieke overwinning voor de N-VA. Op de groepsfoto van de Oosterweelpacificatie stonden gisteren twaalf mensen, onder wie Vlaams minister-president Geert Bourgeois, Vlaams minister van Openbare Werken en Mobiliteit Ben Weyts, Vlaams viceminister-president Liesbeth Homans, de Antwerpse burgemeester Bart De Wever en de Antwerpse schepen van Financiën Koen Kennis, allen N-VA'ers. En dat voor een dossier waarop jarenlang iedereen de tanden stuk heeft gebeten en waarin iedereen bochten heeft genomen.

In die zin is de politieke pacificatie van de Oosterweel-discussie écht een historische stap. Het dossier heeft nu de steun van de regeringspartijen N-VA, CD&V en Open VLD, de belangrijkste drie actiegroepen, de stad Antwerpen én de Vlaamse oppositiepartijen Groen en sp.a. Het is een immense stap vooruit, maar niet het einde van de reis. De weg naar het gelukkige huwelijk tussen een vlot verkeer en een leefbaar Antwerpen is nog lang. En de reis is gisteren herbegonnen.

Reageren? Deel uw mening met ons en andere lezers
www.tijd.be/commentaar

KORT

'Voorrangregels in lager onderwijs werken'

Aedifica haalt 219 miljoen euro op voor forse groei

Aedifica heeft grote ambities in de wereld van het zorgvastgoed. Het haalt daarvoor 219,3 miljoen euro vers kapitaal op. De operatie is de op een na grootste kapitaalverhoging ooit in de Belgische vastgoedsector, na de 285 miljoen euro die Cofinimmo in het voorjaar van 2015 ophaalde. Voor Aedifica is het de vierde kapitaalronde in tien jaar.

Politiek, pagina 6

Ondernemen, pagina 13

Antwerpse actiegroepen begraven strijdbijl over Oosterweel

Na een strijd van acht jaar sloten de actiegroepen tegen de Oosterweelverbinding gisteren een staakt-het-vuren met de Vlaamse regering en de stad Antwerpen.

BART HAECK EN DRIES BERVOET

'We zijn bijna dag op dag 450 jaar na de slag bij Oosterweel', zei de Antwerpse burgemeester Bart De Wever gisteren toen hij op het kabinet van Vlaams minister-president Geert Bourgeois (N-VA) het akkoord over de Oosterweelverbinding toelichtte. 'Men heeft toen ook enkele politieke problemen gehad. Men heeft toen ook lang gediscussieerd en men heeft toen beslist niet overeen te komen. Er is toen 80 jaar oorlog gevoerd en de gouden eeuw van Antwerpen was voorbij. De welvaart van Antwerpen was foetsie. We maken vandaag een andere keuze. Daar ben ik blij om.'

De Wever was een van de twaalf mensen om de tafel, samen met andere leden van de stad Antwerpen, ministers van de Vlaamse regering en vertegenwoordigers van de Antwerpse actiegroepen stRaten-generaal, Ademloos en Ringland. Samen sloten ze een historisch akkoord om

KORT

De actiegroepen trekken uiterlijk eind april al hun procedures bij de Raad van State terug. De Vlaamse regering en de stad Antwerpen leggen 1,25 miljard euro extra op tafel om de overkapping van de ring te starten. Er is overeenstemming over de tracés voor het verkeer rond en naar Antwerpen.

een streep te trekken onder jaren van conflict over de Oosterweelverbinding en over het bredere evenwicht tussen leefbaarheid en mobiliteit in Antwerpen.

Het akkoord komt vooral neer op een niet-aanvalsact. De actiegroepen laten uiterlijk eind april hun procedures bij de Raad van State vallen. Er is ook een akkoord over de tracés waarlangs het verkeer Antwerpen moet passeren en moet kunnen binnenrijden. In ruil voor de Oosterweelvrede maakt de stad Antwerpen 250 miljoen euro vrij om een eerste deel van de Ring te overkappen. De Vlaamse regering legt daar 1 miljard euro bovenop.

Veel meer details ontbreken. Er is geen nieuwe timing. Het is ook onduidelijk hoeveel de overkapping van de Ring zal kosten. Wel weten we nu al dat de werken in Antwerpen minstens 4,75 miljard euro kosten. Het gaat om een klassiek politiek akkoord, legde Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) uit, dat niet in een juridisch document is gegoten, maar bukt van het engagement. 'Het huwelijk wordt voltrokken', zei De Wever. 'Het ja-woord wordt uitgesproken en dat gebeurt niet lichtvaardig. Maar nu

moet het zo snel mogelijk worden geconsumeerd. En dat betekent hier redelijk veel.'

De afspraken over de openbare werken en de mobiliteit vallen uiteen in vier delen. Het verkeer dat Antwerpen moet passeren of naar de haven moet, wordt weggeleid van de ring. Het moet westelijker via een versterkte R2 of oostelijker via een nog aan te leggen A102, die Ekeren met Wommelgem verbindt.

Ten tweede zal wie naar Antwerpen moet naar de huidige ring worden geleid. Die ring wordt gesloten met de Oosterweelverbinding.

Wat goed is voor Antwerpen, is ook goed voor Vlaanderen.

STRATEN-GENERAAL
MANU CLAEYS

Om het plan te doen slagen, moet ten derde het verkeer in en rond Antwerpen voor de helft bestaan uit auto's en voor de andere helft uit alternatieven, zoals de fiets en het openbaar vervoer. Opnieuw zijn er geen details over hoe dat geregeld wordt.

Vervolgens is afgesproken dat de Antwerpse ring wordt overkapt om de stad leefbaarder te maken. Dat zal in een eerste fase 1,25 miljard euro extra kosten, waarvan de Vlaamse regering 1 miljard euro betaalt. 'Een dikke merci', zei Manu Claeys van stRaten-generaal. 'Wat goed is voor Antwerpen is ook goed voor Vlaanderen', voegde hij eraan toe.

Minister van Mobiliteit Ben Weyts legde uit dat 52 procent van de auto's die in de avondfiles stilstaan, rond Brussel en Antwerpen staan. Iedere dag kost dat de hele Vlaamse economie geld, zei minister van Begroting Bart Tommelein (Open VLD).

Iedereen erkende dat dit akkoord een nieuw begin is en nog niet de ultieme oplossing. 'Mislukken is nu geen optie', zei Wim Van Hees van Ademloos.

Bart De Wever, de burgemeester van Antwerpen: 'Het huwelijk wordt voltrokken. Het ja-woord is er'

AL 20 JAAR DISCUSSIE OVER OOSTERWEELVERBINDING

Camille Paulus (Open VLD).

Antwerpen, waarbij de Antwerpse ring wordt gesloten. De gouverneur vraagt de hulp van de Vlaamse regering.

2000

De Vlaamse regering onder leiding van toenmalig minister-president Patrick Dewael (Open VLD) keurt het Masterplan Mobiliteit Antwerpen goed. De Oosterweelverbinding zou 550 miljoen euro kosten en in 2005 klaar zijn.

2005

De Vlaamse regering onder leiding van Yves Leterme (CD&V) beslist de Oosterweelverbinding te realiseren met een tunnel onder

1996

Meer dan twintig jaar geleden roept toenmalig provinciegouverneur Camille Paulus op tot een 'multimodaal verkeersmodel' voor

de Schelde en de Lange Wapperbrug over de dokken. Maar in Antwerpen groeit het protest. Actiegroepen zoals het bewonerscollectief stRaten-generaal komen met alternatieven. Ademloos waarschuwt voor de vervuiling en het lawaai die de Oosterweel met zich zou meebrengen.

2008

Door de groeiende kritiek beslist de Vlaamse regering alternatieven te onderzoeken, zoals het tracé van stRaten-generaal, alvorens de knoop definitief door te hakken. De uiteindelijke beslissing wordt over de regionale verkiezingen van juni 2009 getild.

2009

De Antwerpenaren houden een volksraadpleging over de kwestie. In de aanloop daarvan verdedigt toenmalig burgemeester Patrick Janssens (sp.a.) niet langer de Lange Wapperbrug, maar een tunneloplossing. De Antwerpenaren stemmen de brug weg.

2010

De Vlaamse regering bereikt een

Patrick Janssens (sp.a.).

Hilde Crevits (CD&V).

akkoord over het Masterplan 2020 en kiest daarin voor een tunnel in plaats van voor een brug. De verschillende tracés worden voort onderzocht. De kostprijs wordt op 3 miljard euro geraamd.

2014

Vlaams minister van Mobiliteit Hilde Crevits (CD&V) kiest in het Valentijnsakkoord op basis van de

studies definitief voor het Oosterweeltracé. Ondertussen groeit de steun voor de burgerbeweging Ringland, die voor een overkapping van de Antwerpse ring pleit. Ook politiek is daar steeds meer steun voor te vinden.

2016

Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) benoemt architect Alexander D'Hooghe tot intendat voor de overkapping van de Antwerpse ring. D'Hooghe slaagt erin alle spelers om de onderhandelingstafel te brengen.

2017

In januari legt de auditeur van de Raad van State een bom onder de Oosterweelplannen. De juridische basis wankelt. Als de Raad van State dat advies volgt, dreigt een jarenlange vertraging. De druk van de Raad van State leidt ertoe dat de onderhandelingen in een stroomversnelling komen. De Vlaamse regering en de stad Antwerpen proberen de actiegroepen ervan te overtuigen hun protest bij de Raad van State in te trekken. Dat is nu dus gelukt.